

Hakk'a ve İnsanlara Yakınlaşmanın Vesilesi: Kurban

(devamı)

Civanmertliğin Tabiat Hâline Gelmesi

Başta da ifade edildiği gibi bir dönem ülkemizde, herkes kurbanlarını kesiyor, bir miktarını kendi evinde bırakıyor, kalan kısmı da konu komşuya dağıtıyordu. Fakat bir gün geldi ki, kurban, sadece kendi mahalle ve köyümüzde değil, daha geniş bir dairede muhtaç insanlara ulaşmak için bir vesile hâline geldi ve imkânı olanlar, bu istikamette taahhütlerde bulundu. Bundan sonra bazıları bir taneyle iktifa etmeyerek iki tane, üç tane, hatta on tane, yirmi tane, otuz tane kurban vermeye başladılar. Bu, aynı zamanda civanmertliğin gelişmesinin ve verme duygu ve düşüncesinin tabiatlara mâl olmasının bir ifadesiydi. Ayrıca işin açıktan açığa yapılması insanların ruhunda bir teşvik tesiri meydana getiriyordu. Böylece verilen kurbanlarla ülkemizin dört bir tarafındaki fakir fukaraya sahip çıkılmaya başlandı. Yakın dairede bu işin oturduğunu görenler bu sefer "Haydi, şimdi biz bu işi Allah'ın izni ve inayetiyle daha geniş bir dairede yapmaya çalışalım." dediler ve mebdede küçük bir açıyla başlayan bu kurban hizmeti günümüzde muhit hattına ulaşınca kocaman bir açığı teşkil etti. Bu fedakâr ruhlar, neredeyse Afrika'da gidilmedik ülke bırakmadılar. Zira ciddi derecedeki fakirlik daha çok bu kıtadaki ülkelerde bulunuyor. Oralarda yaşayan insanların birçoğu belki senede bir kere bile et yiyemiyorlar. İşte bunu bilen îsâr ruhlu arkadaşlar kurban taahhüdünde bulunmaya ve bu kurbanları oralara kadar ulaştırmaya başladılar.

Tabiî sadece Afrika'da değil, ülkemizin fedakâr insanları yeryüzü coğrafyasında, bulunduğu hemen her yerde kurbanlar kesip çevresindeki insanlara dağıtmaya başladı. Böyle bir hizmet farklı kültür ve anlayıştaki insanlara çok cazip geldi. Kestiğiniz bir kurbanın etini pişirerek veya pişirmeden götürüp o insanlara ikram etmeniz onların daha önce hiç görmedikleri, duymadıkları yeni bir şeydi. Kendi dünyalarında böyle bir uygulama yoktu. Evet, iki bardak çayı garanti altına almadan bir bardak çay ikram etmeme ahlakının hâkim olduğu beldelerde, sizin bu tavrınız yeni bir ses ve soluktu. Bu vesileyle o insanlar, sizdeki bu güzel değerleri fark etti, İslâm'ın sehavetini, Müslümanların semahatini, îsâr ruhunu, kendi yemediği hâlde başkalarına yedirme duygusunu gördü ve neticede sizin temel dinamiklerinize karşı ciddi bir alâka ve sevgi duymaya başladılar. Kanaatimce, küreselleşen bir dünyada bu tür faaliyetler farklı kültürler arasında sevgi ve diyalog köprülerinin kurulması adına önemli bir vesiledir. Bu istikamette yapılan faaliyetler belli bir kerteğe ulaşmıştır. Fakat mevcutla iktifa dîn himmetlik olduğundan sürekli çıtayı yükselterek koşmak hedefimiz olmalıdır.

Meselenin bir diğer yanı da şudur: Siz her sene formatla oynayarak yaptığınız işlere yeni bir renk, yeni bir desen ilave etmek suretiyle onu hep cazip göstermeye çalışmalısınız. Meselâ kurban eti dağıtmanın yanında, hangar gibi depolar oluşturabilir, buralarda insanların kullanmadıkları eşyaları, elbiseleri toplar, sonra da bunları götürür fakir insanlara dağıtırsınız. Çünkü gidilen ülkelerde öyle yerler var ki, oralarda insanların üstlerine giyebilecekleri doğru dürüst bir elbiseleri dahi yok. Bakıyorsunuz, bir tarafta büyük gökdelenler var, fakat öbür yanda sizin varoş dediğiniz muhitlerden daha beter durumda olan insanlar. Hele Afrika'da öyle fakir ülkeler var ki, oralara yapılacak bir damlacık yardım dahi oradaki muhtaçlar için çok şey ifade edecektir. Dolayısıyla her defasında yaptığımız işlere yeni renkler, derinlikler lave ederek

insanların yüzünü güldürmeye çalışmalıyız. Zira onların yüzünün gülmesi bizim de yüzümüzün gülmesine vesile olacaktır.

Bizim bu gayretlerimiz neticesinde Cenâb-ı Hak nasıl inayet eder, önümüze hayır adına daha başka hangi kapılar açar, bilemiyoruz. Bu sebeple her seferinde formatla biraz oynamalı, değişikliğe gitmeli, bazı orijinal katkılar yapmalı ve sürekli o insanların gönüllerini imar ve ihya etmeye çalışmalıyız. Sonra Cenâb-ı Hak ne yapar onu da Kendisi bilir. Hz. Pîr'in yaklaşımıyla biz vazifemizi yapar, şe'n-i rubûbiyetin gereğine karışmayız.

Kurbanla Gelen Sürprizler

Aslında bütün ibadet ü taatlerde Allah'a kurbeti hedefleme, "Allah'ım ben bu ibadetimi Senin için yaptım." deme ve bunu içten içe duyma esas olmalıdır. İnsan, hayatını âdeta bu düşünceye kilitli olarak götürmelidir. Bu açıdan kurban ibadetini eda ederken de kasdü'l-kalb olarak tarif ettiğimiz niyeti çok sağlam tutmak gerekir. İnsan, "Allah'ım Sen hayvan boğazlamamı istedin, ben de bu emri yerine getiriyorum. Eğer kendimi boğazlamamı emretseydin ben seve seve bu emri de tatbik ederdim. Eğer dinimi, namusumu, nefsimi, malımı veya ülkemi müdafaa adına bir cephe teşkil etmek icap ediyorsa ben ona da amade ve teşneyim." diyecek kadar samimi olmalıdır. Yani insan canın yongası olan malını verirken aynı zamanda verebileceği şeyleri de hatırlamalı ve emre amade olduğunu göstermelidir. Nitekim Hz. İbrahim ve İsmail'in durumu anlatılırken: *فَلَمَّ أَسْلَمًا وَتَلَّهُ لِجَبِينِ* "İkisi de Hakk'a inkıyat edip teslim olunca O, kurban etmek üzere oğlunu yere serdi." (Sâffât sûresi, 37/103) buyrulurken, onların ubûdiyetteki sırrı ve emre itaatteki inceliği kavradıklarına ve ona göre bir tavır aldıklarına işaret edilmiştir.

Eğer bir insan kurban ibadetini baştan böyle sağlam bir niyete bağlarsa, onun kurbanla ilgili bütün fiilleri ibadet hükmüne geçecek, böyle hayırlı bir iş yolunda yapılan diğer ameller de o hayırlı iş gibi sevap olarak geriye dönecektir. Yani kişinin pazara gidip kurban alması, boynuna ip geçirip onu bir yere bağlaması, sonra onu bir arabaya yükleyip mezbahaya götürmesi, belki birkaç gün onun başında durması, beklemesi veya evine getirip onu yemlemesi, ardından götürüp kesmesi, kestikten sonra etini tevzi etmesi gibi ucu size dokunan ne kadar iş varsa bunların hepsi birer sevap olarak amel defterine kaydedilecektir. Diğer yandan hayvanın boğazına bıçağı çalma, onun çırpınması, kanının akması... gibi rikkat-i kalbiye ve şefkat hislerinize rağmen emre itaatteki inceliğe bağlı olarak yerine getirdiğiniz ameller de ayrı bir sevap olarak hasenat defterinize yazılacaktır.

Burada yapılan bütün bu amelleri, bir yönüyle basit ve küçük görebilirsiniz. Fakat öte tarafta bunlar geriye döndüğünde hayret ve şaşkınlık içerisinde "Allah'ım Sen ne ganîymişsin. Bu küçük şeyleri aldın, nemalandırdın, büyüttün, genişlettin, farklılaştırdın, ebedileştirdin ve şimdi de bize sunuyorsun." diyeceksiniz. Bu açıdan insan burada kurban ibadetini bir iç zenginliği ve kalb itminanıyla yerine getirmelidir.

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دِمَائُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ "Fakat onların ne etleri, ne de kanları Allah'a ulaşır. Lâkin O'na ulaşan tek şey, kalplerinizde beslediğiniz takvâdır, *Allah saygısıdır.*" (Hac Suresi, 22/37) ayet-i kerimesinde de bu hususa işaret edilmektedir. Evet, eğer insan Allah'la irtibat, Allah'la münasebete geçme veya Allah'ın muamelesine bir vesile olması gibi mülâhazalara gönlünü bağlayarak bu ibadeti ifa ederse, öbür tarafta çok farklı zenginlik ve sürprizlerle karşı karşıya kalacaktır.